

memo

aan: Gemeente Neder-Betuwe
van: SAB
kenmerk: 200462
datum: 23 december 2021
betreft: Maatregelenafweging akoestiek Randweg Opheusden

In de gemeente Neder-Betuwe bestaat het voornemen een randweg te realiseren tussen Kesteren en de zuidwestelijke zijde van Opheusden ten einde het doorgaande verkeer in Opheusden te verminderen. Om aanleg van de weg mogelijk te maken is een herziening van het vigerende bestemmingsplan vereist. Om de haalbaarheid van deze bestemmingsplanwijziging aan te tonen dient onder meer getoetst te worden aan wegverkeerslawaaai. In het akoestisch onderzoek wegverkeerslawaaai Opheusden, Randweg, d.d. 8 maart 2021, 200462, is onderzoek naar wegverkeerslawaaai verricht. Uit het onderzoek blijkt dat er overschrijdingen op omliggende woningen zijn.

Omdat de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting wordt overschreden dienen maatregelen overwogen te worden. De maatregelen dienen in een vaste volgorde overwogen te worden, namelijk eerst bronmaatregelen, vervolgens overdrachtsmaatregelen en tot slot maatregelen aan de gevel.

Bronmaatregelen

Bij de aanleg van de weg kunnen keuzes gemaakt worden in het wegdektype zonder dat dit significante meerkosten met zich meebrengt. De keuze van het wegdektype heeft wel civiele effecten. Hiernaast zijn kruispunten, korte bochten, uitritten en rotondes op een weggedeelte met een open wegdekstructuur niet wenselijk in verband met slijtage door het wringen van wielen.

Zoals aangegeven kunnen meerdere wegdektypen onderzocht worden. Hierin dient een balans gevonden te worden tussen de gewenste akoestische eigenschappen enerzijds, en de civieltechnische en financiële aspecten anderzijds. De civieltechnische aspecten zijn onder andere strooiregiem, slijtvastheid in bochten en op kruispunten en dichtslibben van poriën bij veel landbouwverkeer. In de provincie Gelderland zijn veel provinciale wegen voorzien SMA NL8G+. Uit de ervaring die de provincie met wegdektype heeft blijkt dat het wegdek slijtvast is, de poriën van het wegdek goed schoon blijven (ook met veel landbouwvoertuigen) en goed in het standaard strooiregiem past. Het wegdektype heeft ook goede geluidreducerende eigenschappen. De jaarlijkse kosten van het onderhoud van de weg (schoonmaken, strooien e.d.) blijven dus ook beperkt.

Het meest optimale wegdektype voor de omliggende wegen is dan SMA NL8G+. Doordat dit wegdektype in Gelderland veel wordt gebruikt is de prijs vergelijkbaar met het referentiewegdek (DAB). Het wegdektype SMA NL8G+ heeft circa 3 dB reducerende eigenschappen. Daarom is gekozen voor het wegdektype SMA NL8G+. Andere wegdektypen zoals 'ZOAB dubbele deklagen fijn' heeft betere akoestische eigenschappen (1 dB t.o.v. SMA NL8G+), maar heeft een meer open wegdekstructuur en is daardoor gevoeliger voor slijtage. ZOAB wordt daardoor als minder geschikt beschouwd voor onderhavige wegvakken.

Overdrachtsmaatregelen

Afscherming is een goede overdrachtsmaatregel. Bij het toepassen van een scherm of wal, moet deze zo dicht mogelijk bij de weg worden gesitueerd. Uitgaande van een scherm van tenminste 1 meter hoog (minimaal noodzakelijk bij SMA NL 8G+ om te voldoen aan de voorkeursgrenswaarde) is een scherm van circa 1,7 kilometer nodig. De kosten van een dergelijke afscherming bedragen ruim € 500.000,-. Bij een standaard wegdektype (dichtasfaltbeton) dient de afscherming tenminste 2 meter hoog te zijn en bedragen de kosten € 1.000.000,-. Enerzijds staan de kosten niet in verhouding tot het behaalde effect en anderzijds is een afscherming, in een dergelijk open landschap, landschappelijk niet acceptabel. Er is gekozen voor scherm omdat een wal hoger dient te zijn en tevens een veel groter ruimtebeslag heeft.

Verder dient overwogen te worden dat het plaatsen van afscherming bij de T-splitsing met de Hamsestraat verkeerskundig niet acceptabel is omdat hierdoor de zichthoeken op de wegen wordt weggenomen. Transparante schermen zijn geen oplossing op dit punt, omdat zij vuil of nat kunnen worden en kunnen reflecteren door verlichting.

Een andere maatregel is het vergroten van de afstand tussen bron en ontvanger. De woningen zijn een vast gegeven, de weg wordt nieuw aangelegd, dus zou de weg verder van de woningen afgelegd moeten worden. De afstand tussen de weg en de geluidsgevoelige objecten zou met circa 10 tot 20 meter vergroot moeten worden. Dit is financieel zeer onvoordelig, omdat de benodigde gronden voor de weg langs de Betuwelijn zijn gelegen en de landbouwgronden hierdoor gesplitst worden, dan wel niet meer gebruikt kunnen worden. Daarnaast is dit niet mogelijk nabij de Tielsestraat en de Hamsestraat, hier zijn de bestaande woningen en bedrijven maatgevend in de loop van de weg. Voorkomen moet worden dat er meer woningen gesloopt moeten worden.